

שנתיים. אשמתו, כך סיפר: הנפת הרגל הפלסטיני וציור סיסמות. שם, בתוך החרר המאובק, החל יוסף אבולבאן לגולל לפנינו את סיפורה של דהיישה. סיפור קטן, המסמל את סיפורו הגדול של כל העם הפלסטיני. תושבי דהיישה הם פליטים 40 כפרים, שהיו קיימים כאיזור הסמוך לבית-שמש ולהרטוב. הם באו מכפרים שאינם עוד, מכפרים שעל הריסותיהם ניבנו אחר כך יישובים יהודיים. כ־1948 הגיעו למקום 20 אלף איש. המקום היה ריק לחלוטין, וכולו אדמת-טרשים מסולעת. אורל"א סיפקה לפליטים אוהלים. ומאוחר יותר נבנה לכל מישפחה חדר קטן, שגודלו שני מטר על שלושה. תושבי המקום שזכרו את הכפרים הפורחים שאותם עזבו, נטעו מייד ציפרי רבים, והיום אפשר לראות בכל פינה מוכית בטון עץ ירוק פורח, תות או תאנה. הם גם עיבדו מעט שיטחי אדמה מסביב למקום המיושב. ב־1952 נורה למוות הקורבן הראשון של דהיישה, בעת פעולת-תגמול של צה"ל. עד היום זוכרים את שמו.

לחם ומים לצה"ל

חיהם של הפליטים תחת השליטון הירדני לא היו בריוק גרועין, והצעירים מכנים את שילטונו של המלך חוסיין "מישטר פאשיסטי". באמצע שנות החמישים היו בגדה הפגנות וועמות בגלל כוונתו של חוסיין להצטרף לברית-בגדאד — גוש פרוברטי ופרואמריקאי — שעוררה התנגדות בקרב כל הלאומנים הערביים במזרח התיכון. בעת פיזור המהומות עליידי צבא ירדן, נהרגו שלושה מתושבי המחנה.

אבולבאן מרבה בהתרגשות. הוא זוכר את כל הפרטים כאילו היה נוכח בכל המאורעות האלה. הוא מכיר היטב את ההיסטוריה של העם הפלסטיני. במשך כל זמן השיחה מתרוצצים מחוץ למועדון ואטוטים. אחרים זורקים מדי פעם אבן לעבר החלונות. הצעירים כפנים מסבירים בחיוך, כי הילדים למדו לא לאהוב כל זר המגיע למחנה.

ב־1956, סמוך למלחמת סיני היתה פעולת-תגמול של צה"ל בכפר הסמוך חוסאן. בפעולה זו נהרסה תחנת המישטרה בחוסאן עליידי יחידה 101. תושבי דהיישה יודעים לספר על הרג אחד מבין התושבים המקומיים.

ב־1967, מלחמת ששת הימים, תושבי הכפר ישבו והאינו לאחמד סעיד, הקריין המצרי בקול קהיר, שסיפר על נצחון הכוחות הערביים, והבטיח שבעוד זמן קצר יושלכו כל היהודים ליס. זמן קצר לאחר מכן הופיע כוח-שיריון כשערי מחנה-הפליטים. התושבים, שהיו עסוקים בימי המלחמה בעורה לחיילי הלגיון, והילדים הקטנים — מספר יוסף אבולבאן, שהיה אז בן 10 — נשאו על ראשיהם גריקאנים של מים לחיילים.

כאשר אנשי צה"ל ומשמר-הגבול מפזרים את ההפגנות. ילדים אלה נולדו תחת מישטר כיבוש, והם לומדים יוסי-יום על בשרם את החיים בצל מישטר כזה. ברקע: הרחוב החסום של דהיישה, במבט מהמחנה.

הנשק הסודי של תושבי הגדה הוא הילדים. כ־30 אחוז מהתושבים בדהיישה הם ילדים. הם הגיי בורים. הם אלה שמיידיים אבנים, הם אלה שמפגינים והם אלה שנהרגים

הם חשבו לתומם כי טור-הטנקים שייך כנראה לאחר הצבאות הערביים, שעל-פי השמועה באו לעזור לליג' יונרים כמילחמתם נגד הישראלים. כך קרה שכוחות צה"ל שנכנסו לכפר, נתקבלו בלחם ומים.

במשך שנתיים היה מחנה-הפליטים שקט לחלוטין, עד שהתחילו "בעיות". ב־1969 זרקו אנשי חולית פת"ח פצצה על רכב צבאי סמוך לדהיישה. בתוך זמן קצר הגיעו הבלדרזורים הישראליים, כלים כבדים שהפכו מאז דבר שבשכי גרה, והרסו שלושה בתים. המיגרש הגדול שבו עמדו פעם הבתים משמש כיום כמיגרש-מישחקים לילדי דהיישה.

הצעירים סכיב השולחן הקשיבו בשקט. איש לא הוציא הגה מפיו. הרעש היחיד הוא של הילדים הקטנים, שהתאספו מחוץ לחדר. אחרי כחצי שעה של שיחה, הביא מישהו מגש גדול עם שתיה קרה.

תמיד בליה

יוסף אבולבאן המשיך לספר. הוא מלווה את דבריו בתנועות ידיים. הוא מעורה בפוליטיקה ובניכבי הפלגים השונים באש"ף, לא פחות מאשר בהיסטוריה הפלסטינית. הוא אינו צועק, מרבה בשקט ובכבוד. קשה להבחין בשינאה בדבריו. בסמוך למחנה-הפליטים יש מחצבה

עליידי אונ"א. במשך היום מערימים את כל המיזרונים בצד החדר, כדי שאפשר יהיה לעבור. זקנות בתילבושת מסורתית. בתמונה: שתי מתורגמת בבית קטן, שאותו בנה אביה-מישפחה בסמוך לחדרון הקטן שנבנה

מהם אסירים לתקופות ארוכות. ככל לילה, הם מספרים, כאילו מוסיפים עוד פרט של שיגרה, מגיעים למקום לובשי-מרים, ונערכים מעצרים וחיפושים. תמיד בליה, בין חצות וזריחת השמש.

הם אינם רוצים שהישראלים ישימו עליהם תווית של טרוריסטים. הם מודים כי זריקת אבנים לא תועיל במיוחד להקמת המדינה הפלסטינית הנכספת, אך טוענים כי זו הדרך היחידה של הילדים לבטא זהותם הלאומית.

וכך קרה מה שקרה בינם ובין המתנחלים לפני כשבועיים. אוטובוס ישראלי עבר, כבכל יום, על הכביש הראשי. מישהו, שלדעתם הוא פרובוקטור מושלל או מטורף, החל זורק אבנים על האוטובוס.

המתנחלים ירדו מן האוטובוס, מספרים הצעירים, והתחילו לרוץ פנימה לתוך המחנה, כשהם יורים ומשליכים אבנים. אחרי זמן קצר הגיעו

גדולה, הנמצאת בבעלות ערבייקש ויהודי. הצעירים מספרים, כי המחצבה גורמת להם סבל רב. הכפר מכוסה באופן קבוע בענן אבק, הגורם לכולם בעיות-נשימה. הם מספרים, כי בכל יום כצהריים נערך פיצוץ דינמיט במחצבה, ואבנים מועפות על בתי המחנה. רוב הבתים סרוקים, והם טוענים כי זו תוצאה ישירה של הפיצוץ. הכל בטוחים, כי בדרך זו מקווים הישראלים לאלץ אותם לעזוב את המקום. דהיישה היא אחד המקומות הפעילים בגדה. בכל תאריך היסטורי בתולדות העם הפלסטיני היו שם הפגנות. התושבים פטרויטים מאוד למקום, והם טוענים — כי גם אילו היתה להם אפשרות, לא היו עוזבים את המחנה. הם מרגישים קירבה רבה ואחדות עם כלל תושבי הגדה המערבית, ומצהירים שהנציג היחיד שלהם הוא אש"ף. הם אמרים זאת ללא כל הסתייגויות.

רבים מתושבי המקום עצורים לתקופות שונות. בימים אלה נמצאים יותר ממאתיים צעירים במעצר, כמאה

